

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/16/2017
Identifikačné číslo spisu:	2317217024
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2317217024.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W. bývajúcej v R. proti žalovanému N., bývajúcemu v X., zastúpenému advokátskou kanceláriou VIA LEGE, s.r.o., so sídlom v Pate, Veterná 1093, IČO: 36 866 415, o výživné pre manželku, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10 Pc 20/2017, o návrhu žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10 Pc 20/2017 Okresnému súdu Bratislava II **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. V konaní o výživné pre manželku, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10 Pc 20/2017, podal žalovaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II. Návrh odôvodnil najmä tým, že na Okresnom súde Galanta pracuje vyšší súdny úradník, ktorý je životným partnerom dcéry manželky (žalobkyne), s ktorým má navyše žalobkyňa výborný vzťah. Žalovaný tvrdí, že pri veľkosti Okresného súdu Galanta má spomínaný vyšší súdny úradník možnosť svojim konaním ovplyvňovať rozhodovanie a následne samotné rozhodnutie sudcu, v prospech žalobkyne. Netvrdí však, že vyšší súdny úradník tak i učinil, ale prostredníctvom inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti chce predísť narušeniu princípu ochrany rovného postavenia strán konania. Okrem iného, žalovaný vo svojom návrhu tiež uvádza, že by delegáciou ušetril svoj pracovný čas a predišiel väčšej finančnej strate, jeho manželke by nevznikla žiadna ujma a žiadnej zo strán by delegácia veci inému súdu nijakým neprímeraným spôsobom nestážila prístup k súdu.

2. Žalobkyňa sa k navrhovanému prikázaniu veci vyjadrila tak, že podmienky na takýto postup nie sú podľa jej názoru splnené. S dôvodmi, ktoré žalovaný uvádza vo svojom návrhu, nesúhlasí. Vývratia dôvody ohľadne pracovného uvoľnenia žalovaného, ako i dôvod súvisiaci z jeho väčším finančným zaťažením, nakoľko žalovaného zastupuje advokátska kancelária, ktorá má práve neďaleko Okresného súdu Galanta svoje sídlo. Na rozdiel od žalovaného, práve žalobkyňa tvrdí, že by musela riešiť otázku financií (a to v prípade prikázania veci inému súdu), keďže v súčasnej dobe je nezamestnaná. S návrhom na prikázanie veci teda nesúhlasila.

3. V zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

4. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

5. V zmysle ustanovenia § 36 ods. 2 CSP sa príslušnosť určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalovaného na prikázanie veci Okresného súdu Galanta, sp. zn. 10 Pc 20/2017 Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie navrhovaného opatrenia podľa § 39 ods. 2 CSP.

7. Predpokladom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady. Pri rozhodovaní súd musí postupovať nielen podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP a dbať, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

8. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu sporu, postavenia strán sporu a iných okolnostiach. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom, bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaní veci inému, než príslušnému súdu by preto malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému, musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednanie veci iným než príslušným súdom.

9. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ aj ustanovenie § 36 ods. 2 CSP, kde sa uvádza, že príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

10. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany konania civilného procesu na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákona definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

11. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

12. Opodstatnenosť návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II sa v danom prípade vyvodzuje z viacerých požiadaviek. Skutočnosti, ktorými žalovaný odôvodnil vhodnosť

ním navrhovanej delegácie veci, však nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností v danom prípade nemôžu zohrávať absolútne žiadnu úlohu nakoľko i sám žalovaný vo svojom návrhu uviedol, že čo sa týka vzdialenosti medzi Okresným súdom Galanta a Bratislava II táto je zanedbateľná, a že skutočný dôvod delegácie veci vidí v niečom inom. Okrem iného Najvyšší súd Slovenskej republiky už viackrát judikoval, že nedostatočným dôvodom pre prikázanie veci inému súdu je (o.i.) aj prekonanie vzdialenosti strán sporu za účelom riadnej účasti na súde. Za skutočný dôvod delegácie žalovaný považoval priateľský vzťah medzi vyšším súdnym úradníkom a žalobkyňou, a v súvislosti s tým, strach o zachovanie nestrannosti a objektívnosti súdu, resp. sudcu. Žiaľ vyššie uvedené nemožno subsumovať pod inštitút prikázania veci z dôvodu vhodnosti podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP. To znamená, že ani ďalší dôvod žalovaného nebol postačujúcim k tomu, aby prišlo k vyhoveniu jeho návrhu. V neposlednom rade treba uviesť, že riadnym dôvodom tiež nie je ušetrený pracovný čas, či žiadna strata na zárobku, ktoré tiež žalovaný uviedol ako dôvody vhodnej delegácie. Navrhované prikázanie veci sa nejaví byť výhodné ani pre žalobkyňu, ktorá by v takom prípade musela cestovať na pojednávania do iného mesta, čo by bolo finančne náročnejšie, nakoľko v súčasnej dobe je nezamestnaná, ako tvrdí vo svojom vyjadrení k návrhu a s návrhom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti ani nesúhlasí.

13. Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.